

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Pénteken, Junius' 15-dikén, 1827.

Francia Ország.

A Monitör így beszélt Jun. 5-dikén: „Az Algíriai Dei több hónapok óta úgy viselte magát Frantzia Országnak kereskedése és hajózása eránt, hogy azáltal nem kevés békételenkedésre adott ezen országnak okot. Az ő prédálói a' Frantzia hajókat megmotózták, sőt egygyet ki is prédáltak; a' Kötéseket egyéb tekintetben is magrontották; végezetre azt jelentik az Algiriából April. 30-dikán indult levelek, hogy egy audientziának alkalmatosságával, mellyet a' Fejedelem (Dei) az Algiriában meghitelezve lévő Frantzia Fő-Consulnak és Agensnek adott, ezen Agensnek Charakterét és azon Hatalmasságnak méltóságát, melynek ő képét viseli, igen gorombán megbántotta. A' népek' törvényének illy goromba megbántatása nem maradhat büntetés nélkül; melyre nézve egy hadi hajós osztálynak már eddig ki kellett a' Touloni kikötőhelyből evezni, hogy a' mondott megbántatásokért 's még egyéb panaszokért is, mellyekre ezen Fejedelem okot szolgáltatott, tölle elégtételt vegyen.“

A m é r i k a.

A' Brasiliai és Buenos-Ayresi armádák mérgesen verekedtek Febr. 20-dikán. A' Brasiliai Udvari Ujság szerint, a' Buenos-Ayresiek között sokan elhullottak, kik között Oribes és Branz en nevű Obersterek is nevezetnek. Olivera nevű Oberster pedig megsebesedett. Soranto

nevű Kommandáns alatt pedig 300 emberek között nem maradt több életben 80 embernél. A' Brasiliaiak' vesztését 200 emberre teszi a' Brasiliai ujság. Marschall A breu is megöletett. A' verekedés Rio-Grande tartományában történt.

A' Buenos-Ayresi tudósítások sokkal nagyobbak írják ezen verekedést. A' Respublika' armádája különös hadi tudósításában mellyet ezen verekedésről közönséggé tett, illy nevezetes kifejezések fordulnak elé. — „Febr. 20-kán nap'feljőltor szembe találkoztak a' két ellenséges armádák. A' mi bal szárnyunkon Oberster Lavallére mérgesen rá ütöttek 3 Brasiliai Batalionok' és egy Németh Batalion 2000 lovasokkal együtt, de ő ezeket másfél mértföldnyire vissza verte az ütközel' helyéről; azonban még ekkor se vala bizonyos, hogy mellyik rész lesz a' győzedelmes. A' Brasiliaiak legnagyobb erejüket a' mi jobb szárnyunknak és közép pontunknak fordították. Mi kéntelenek voltunk tartalék sergünket is elé hívni a' verekedésre. Obers. Bransen a' maga Osztálya előtt tsatázva esett-el: hanem Placada és Alegre Obersterek olly módon vissza verték az ellenség lovasait 's a' Németh lántsásokat, hogy a' futásközben tsaknem mind elvesztek. Oberster Alavarria a' 8-dik Regiment Kommandánsa itt is megtartotta azon dicsőséget, mellyet magának a' Junini és Ayakuchói győzedelmek' mezején. (Boli vár alatt) szerzett. Végre egészen keresztül törték a' mi lántsásaink az ellenség' línéáját, 's ezen időpont vala az, melyben

A győzelem a mi részünkön lenni köny-
latkozattatta magát. Az ellenség 1200 embert
hagyott halva a földön, s ezek között
volt Generál Abreu is. El is fogtunk so-
kakát; sok bagázsia, fegyver és 10 ágyú
maradott kezünkben. A mi vesztesünk 800
holtakból és sebesekből állott. Egész éj-
felig üztük az ellenséget, ekkor is csak a
homok puszták s lovaink lankadsága
okozták, hogy megállapodtunk. Sok Né-
meth gyalogok állottak hozzánk által, a
többek közt S. Gabrielnél 140-nen. Lakos-
ok hasonlóképpen. Több tiszték olly aján-
lást tettek, hogy egy különös serget ál-
litañak-fel illy nevezet alatt: *Liberta-
dores del Continente del Rio
Grande*. S. Gabrielnél 350,000 Dollárt
erő eleséget kaptunk.

Vizen való győzedelméről is beszéll
a Buenos-Ayresi tudósítás, melly után a Bra-
siliai *Commodore Jacinto*, több tiszték-
kel együtt, mint hadi foglyok, Buenos-Ay-
resbe vitettek.

(A feljebb találtató tudósításban meg-
jegyzést érdemel, hogy a Buenos-Ayresi
seregben olly tiszték is neveztetnek, a kik
Bolivar alatt Juninnál és Ayakuchó-
nál a Spanyolok ellen veredtek.

Magyar Ország.

Posony Jun. 12-dikén: — E' h. 11-di-
kén az Indigenákat tárgyazó tanátskozasok
folytattatván Országos Ülésben, ezen tárgy
egész a 33-dik számig vitetett.

Folytatása az Országos Kiküldöttséghez
kineveztetett Követek neveiknek:

Másodszor az 1790/1 béli Kikül-
döttségek munkáik általnézésére rendelte-
tt Országos Kiküldöttségnek tagjaivá ne-
veztettek:

A Fő-méltóságok' részéről: Primás Ó
Herczegsége; F. T. Wurum Jósef Nyitrai;
B. Szepessy Ignácz Ó Exc. Péchi; F. T.
Kopátsy Jósef Wespzprémi; F. T. Álago-

vich Rosoni Püspökök. K. Tárnokmestet
Gr. Cziráky Antal. Báró idősebb Eötvös
Ignácz K. Pohárnokmester. Gróf Illésházy
István K. Asztalnokmester. M. Végh István
Korona-örző. Gróf Sigray Jósef Somogy,
M. Fay Barnabás Szabolcsi, Báró Wenk-
heim Jósef Aradi, M. Tihanyi Tamás Tol-
nai, M. Lánczy Jósef Békési, M. Chyecz
Jósef Torontáii, Fő Ispányok. M. Ürmé-
nyi Ferencz Fiumei Kormányozó. Gróf
Batthyányi Imre. Gróf Keglevich Gábor,
Báró Bedekovich Lajos. Gróf Teleky Jósef.
Báró Mednyanszky Aloys, Gróf Fekete Fe-
rencz. Báró Pronay Sándor. Gróf Sztáray
Albert.

A' Kir. Táblától: M. Majláth György
Úr Pers.; M. Szentkirályi László Úr Palat.
's M. Bory Miklós és Kárász Miklós Urak
Personalis Protonotariusok. M. Németh Im-
re Úr Kir. Ügyek igazgatója. M. Luby Im-
re, Kováts Jos. és Szirmay Ádám Assessor
Urak.

Horváth ország' részéről: T. Kusse-
vich Jósef Protonot. T. Osegovich István.
A' F. T. Papságtól: F. T. Jordanszky
Elek, F. T. Csauz István, F. T. Frim Já-
nos, F. T. Palugyay Imre és F. T. Dres-
mitzer Urak.

A' K. Hét-személyes Támlától, M. Né-
meth János Assessor Úr. A' K. Helytartó
Tanátstól, M. Komáromy Péter és M. Am-
broszy Lajos Tanátsos Urak. A' K. Magyar
Udvári Kamarátor M. Kmosko úr.

A' N. Vármegyéktől: T. Bartal György
Posony, M. Pechy Imre Pest, M. Proray
János Neograd, T. Plathy Mihály Bars,
T. Radvánszky Antal Zolyom, T. Just Fe-
rencz Thurocz, T. Szmrecsányi János Ar-
va, T. Szusits Josef Bács, T. Szegedy Fe-
rencz Zalad, T. Somsics Pong. Somogy,
T. Bezeredy György Wespzprém, T. Páz-
mányi Dénes Komárom, T. Rajdatsy An-
tal Baranya, T. Végh Ignácz Sz. Fejérvár,
T. Markovich András Posega, T. Szallo-
pek János Veröcze, T. Szerontsy István

Unghvár, T. Máriássy István Gömör, T. Ragályi Tamás Borsod, B. Orczy Lőrincz Heves, B. Prényi Sigm. Beregh, T. Röth Jos. Csongrád, T. Nyéki Mih. Csanád, Gr. Desseöffy József Szabolcs, T. Kaszonyi Sándor Torontál, T. Szombory Imre Bihar, T. Asztalos Pál Máramaros, T. Császár András Temes, T. Jakabffy Simon Krassó Vármegyék Küldöttjeik. — T. Wachtler Bernh. Úr a' jelen nem lévők' részéről.

A' K. Szabad városoktól: T. Gyurikovits György Posony, T. Mukits Simon M. Theresiop. T. Fischer Károly Kassa, T. Nagy Benedek Buda, T. Wagner Ferencz Soprony, T. Gerliczi Fer. Carstadt, T. Adamits Fiume, T. Komlosi Dániel Debreczen, és T. Kritske József Lötse Sz. Kir. Városok Küldöttjeik. —

Harmadszor azoknak neveik, kik az utóbbi Országos Kiküldöttségek' tagjaik közül meghaltak vagy elébb mozdítottak:

A' Dunán-innenni Kerületben; a' meghalászott Szentiványi János, Majthényi László és Zerdahelyi György helyekbe, T. Gyurtsányi Úr Neográdi, T. Babothy Úr Nyitrai, T. Huszár Imre Úr Esztergomi Követek —

A' Dunán-túli Kerületbe; a' meghalt Báró Podmanitzky József helyébe, Gróf Eszterházy Nepom. János T. Weszprém Vármegyei Főispány Úr, és Gróf Sigray József helyébe, ifjabb Gróf Zichy Károly. —

A' meghalászott Bezerédy Ignácz, Tallian Antal, Cseh László Urak helyébe, úgy az idő közben Udvari Tanácsossá és Refinrendáriussá neveztetet Méltóságos Márkus Ignácz Úr helyébe, T. Rohontzy János, Weszprémi, T. Nitzky János Vas, T. Némethszeghy István Mosony, és Répásy Leopold Baranya Vármegyei Követek rendeltettek-li. —

A' Tiszán-innenni Kerületben: A' meg-

halászott M. Klobusitzky József helyébe, Gróf Csáky István N. Szepes V. gye Örökös Fő és valóságos Főispánnya; a' Gallicziai határszélek felé kineveztetett Biztoság' tagjává rendeltetett Gróf Smidegg Ferencz úr helyébe Gróf Desseöffy Sámuel úr; a' meghalt Szathmári Király Miklós és Lonyay Gábor, 's Főispánnya neveztetett M. Péchy János úr helyébe, M. Komáromy István Abaujvár, Báró Prényi Gábor Ugotsa, és T. Bernáth Unghvár Vármegyék Követeik neveztetettek-li. —

A' Tiszán-túli Kerületbe: Báró Vécsy Miklós úr helyébe, a' ki felmentetést kért, M. Péchy János úr Máramarosi Főispány. —

A' meghalászott Báró Vay Miklós úr helyébe, Gróf Barkóczy János úr. —

A' meghalászott M. Vay József és Halasy Márton, 's az időközben Administrátorrá neveztetett 's el is gyengült Gróf Rhédey Lajos urak' helyébe, M. Vay Abraham Borsod V. gyei Ord. Vice-Ispány, M. Horváth János Békés, és Tököly Péter Csanád Vármegyék Küldöttjeik. —

A' Határnoki Biztoságokhoz:

Morva ország felé; Gróf Szapáry József helyébe, a' ki ezen időközben meghalt, Gróf Keglevich Nep. János, Barsi Fő István — Gróf Batthyány Aloys helyébe Báró Pongrácz József — Gróf Smidegg Ferencz helyébe Gróf Amade Thaddéus, — 's a' meghalt Rakovszky Elek, és Zerdahelyi György helyekbe, Brogyányi Gábor Trentsin, és Zmeskál Jakab Arva V. gyei Követek. —

Stiria felé; F. T. boldogult Somogyi Leopold Szombathelyi Püspök, és Fő Tisztelendő Méltóságos Juranits Antal Győri Püspök urak. —

Stiria és Kárnolia felé; Fő Tisztelendő Mélt. Zágrábi Püspök Verhovác Maxim. úr helyébe, a' ki felmentetést kívánt, Batthyány Fülöp Ó Herczegsége; — Gróf Orsich Ádám helyébe Gróf Voitsky Ferencz úr; — Továbbá ugyan ezen Kiküldöttséghez rendeltettek, M. Úrményi Fe-

rencz Fiumei Kormányozó és Gróf Majláth Antal urak azon esetre, hogy ha talám a Fiumei Kerületre és Kárniolára nézve valamely határszéli kérdés találná magát elé adni. — A meghalálozott Posvek Pál helyébe, T. Ozsegovich István úr.

Ugyan ezen Biztossághoz adattatnak feleslegi módon T. Bezeredy Ignác Győri, és Jankovits Izidór Posegai Követ urak, azon esetre, ha valamely Fiumét és Kárnioliát illető határnoki kérdés ezen Biztossághoz találna utasíttatni.

Gallicia felől; a meghalálozott Gróf Csáki Emánuel helyébe, Szepesi Püspök Fő Tisztelendő Belik József úr; a meghalálozott Tőke Mihály; és Jékelfalusy József, s az időközben Fő Ispánnya nevezetett M. Lanczy József urak helyébe, Gróf De-la-Motte Károly Gömör, Bárány Sztojka Imre Máramaros, és T. Botka Lajos Szathmár V. gyei Küldöttek.

Következők a Pesti Újságban íratnak.

Junius 9-dikén:

Mint hogy Magyar Országának helyeztetése a marha tartásnak különösen kedvez, és minden tekintetben a Ló tenyésztés fő ága lehet a magyar gazdálkodásnak, több Nemes Lelkü Hazafiak arra ébredtek, hogy példa adásul, és serkentésül, Pesten (Ló) Pálya-futást tartsanak, melly, midőn egy részről a Ló nemesítésének kedvellését terjesztené, más részről csak ugyan a Hazában nevelt Lovaknak betsületét is nevelné. E végből Pesten az Üllői úttól jobbra olly Pályát jelelték-ki, mellynek kerülete 1236 Po'sonyi öl, és fekszik mintegy közép tájon a határ Vendégfogadó, és a Tábori Magazinok között. A szép térséget gyengén emelkedő dombolt környékezik, s mint egy természeti circussá tesszik. A Pályának lapult kerékességét fejérré festett oszlopok jegyzik, mellyeken

az ország' színeivel díszeskedő zászlotskák lobognak minden 25—50 ölnyire. Ezeket kívül vagyon a futásnak karikája, melly köröskörül 25 ölnyi szélességű, és barázdá által választatik el a nézők állásától. A Pályának déli részén, s az említett barázdán kívül, vagynak Amphitheatrum képen készített, részszerént fedett, részszerént pedig fedetlen, de deszkákkal befült álló helyek, mellyeknek két széle magas galleriákból, közepe pedig emeletes Lozsikból áll. Ezekhez közel vannak frissítő italokkal, kávéval, és borral szolgálható külön készített deszka bódék. A Galleriáknak két végétől jobbra balra állanak a kotsik lovaikkal kifelé fordítva, s ezeknek folytában, foglalnak helyet a gyalog nézők, s így az egész circus futtatáskor kotsik, és emberek által környékeztetik. A Junius 6-dikán tartatott futtatáskor a nézőket öszveségesen lehetett tenni 25 ezerre, és a kotsik számát közel 3 ezerre a Loháton lévőkhöz kívül. Ezen temérdek sokaságnak betsületére, a Magyaroknál rendtartást szerető indulatját világosan megmutatja, hogy ezen sokaságnak rendbe tartására elégségesek voltak, a Város részéről egynéhány Commiszáriusok, s a Vármegye részéről ugyan egynéhány hajdúk, és katonák, úgy hogy minden a legszébb renddel végbe mehetett. —

Jelentés. A Kereskedőségnek jegyzése a mostani Medárdnapi Vásárról az, hogy az egy nyírésű finom, és közép finomságú; nem különbben a két nyírésű közép finomságú téli gyapjú, valamint a hamuzsír is, ezen vásárban igen jól elkelt; különbben a természetékekre, és kézi művekre nézve, nem igen derék vásár volt.

A Pesti Polgári Kereskedőség szerént illy áron kelttek a Medárdnapi vásáron megjelent hazai termékek:

Gyapjú. 1 Máza:	Con. Pénz. Forint
Egynyírésű legfinomabb	58 — 75
— megnesmesített	44 — 56
Kéynyírésű finom téli	40 — 46
— középszerű	34 — 38
Bátskai közönséges téli	26 — 30
Magy. Gyapjú úsztatott	16 — 18
Viasz, és Méz.	
1 Máza Sárga Viasz	72 — 74
— Rozsnyói fehér méz	10 — 11
— Banáti	9 — 10
— sárga méz	8 — 8 1/2

Dohány.

1 Máza Döbrői leveles Ó Do-	13 — 15
hány minéműségéhez képest	
— Afféle új Dohány	8 — 10
— Szegedi Ó	5 — 5 1/2
— — Új	3 1/1 — 4
— Debreczeni Ó	5 — —
— — Új	4 — 4 1/2
— Pétsi Új	2 3/4 — 3 1/2

Zsír adék.

1 Máza Tehén vaj	18 — 20
— Disznó Zsír	10 — 10 1/2
— Szalonna Hájjal	8 4/5 — 9 1/5
— Olvasztott Fagygyú	11 — 11 1/2

Pálinka.

1 Akó Szlivovicza	5 — 7
— — kétszer tsep.	12 — —
— Gabona Pálinka	6 — 6 1/2
— Sóprú Pálinka	6 4/5 — 7 1/5

Borok.

1 Akó Budai veres igen finom Ó	5 — 8
— Budai közönséges Ó	2 1/2 — 3 1/4
— — fehér finom Ó	5 1/2 — 9
— — közön. Ó	3 — 4
— Pesti Kőbányai Ó	6 — 8
— — — Új	3 1/2 — 4
— Mezőföldi	2 1/4 — 2 3/4

Bőrök.

1 Pár Ökör bőr: minéműsé-	
géhez képest	13 — 18
— Tehén bőr	8 1/2 — 10

— Borjú bőr	1 1/2 — 1 3/4
— Ló bőr	5 1/2 — 4
— Juh bőr	1 — 1 1/5

Külömbfélék.

1 Máza Hamuzsír	7 3/5 — 7 4/5
— Széksó	9 1/2 — —
— Vetett Repcze olaj	15 — 13 1/2
— Bátskai Kender	5 — 6
— Kifőzött Ló-szőr	28 — 31
1 Kőből, vagyis 110—120 Ft	
ó Gubats	4 — 4 2/2

J e l e n t é s.

A' Magyar Nyelvnek tanításával 25 esztendő óta foglalatostokodván, természetének 's eredeti tulajdonságainak kitanulására mindenkor különös figyelmetességet fordítottam. Ennek következtetésében, egy e' felől készített Értekezésemet szándékozom világ eleibe bocsátni, mellyben, magából a' Nyelvnek természeti tulajdonságaiból, megmutatom; hogy ez egy a' legrégibb Napkeleti Nyelvek közül; hogy ennek valaha, Ázsiában, az akkori esméretekhez képest, kimivelt Nyelvnek kellett lenni, úgymint a' mellynek első kifejtődését és azon épült törvényrendes alkatását most is kimutathatni, ámbár ez, mintegy ezer esztendő óta, szinte a' jelenvaló század kezdetéig, minden pártolás nélkül, tsak magára hagyatott; továbbá, hogy ez, szószármaztatásbeli állandó törvényjei szerint, a' kimivelésre és bővítésre, minden napnyugoti Nyelvek felett, legalkalmasabb; és végre, hogy ennek tanulása és tanítása, alkatásának tökéletes mivoltánál fogva, akármelly más Európai Nyelvnek tanulásánál sokkal könnyebb.

Mint hogy ezen Értekezés mind a' született Magyarokra nézve, kik Nyelveket eredeti tisztaságában esmerni és tovább kimivelni kívánják; mind az Idegenekre

nézve; kik ezt a legrövidebb úton és legkönnyebb útmutatás szerint megtanulni szándékoznak, egyaránt fontos és figyelmet érdemlő; szükségesnek tartom; ezt mind Magyarul, mind Németül külön külön közrebotsátni; még pedig, mivel az ezekhez tartozó Tabellák kimetszetése költséges, hogy ennek kijöhetése annál hamarább megeshessék, erre az Előfizetés útját választottam; meggyőződve lévén a felől, hogy minden Magyar Hazafi, a kinék Nemzeti Nyelve tökéletesítése, ritka tulajdonságainak felfedezése és terjesztése szíven fekszik, ebbeli szándékomat, Nemzetéhez vonszó jó indulatból, előfizetésbeli készséggel elősegíteni hazafiúságnak tartandja.

Az Előfizetés, mind a Magyar, mind a Német kiadásra nyomtató papírosra 1 for., Irópapírosra 2 for. ezüst pénzben.

A munka tizimje Magyarul ez:

Ertekezés a Magyar Nyelvnek természetéről, tulajdonságairól, kimivelhetése, s legkönnyebb és fundamentomos tanulása és tanítása módjáról. Ahoz tartozó metszett Táblákkal együtt Készítette Márton József, a Bétsi Ts. K. Universzításban a Magyar Nyelvnek és Literaturának r. k. v. Professora.

Németül ez:

Abhandlung über die Natur, die Eigenschaften und Ausbildung der Ungrischen Sprache, wie auch über die leichteste Art dieselbe gründlich zu erlernen und zu lehren. Mit dazu gehörigen Kupfertafeln. Herausgegeben von Joseph von Márton, öfentlichem aufferord Professor der Ungrischen Sprache und Literatur an der k. k. Universität zu Wien.

A Munka tizeljának hővebb megvilágosítására, úgy szinte annak könnyebb megítélhetésére, ha valyon érdemes é az,

és mennyiben érdemes a Magyarok figyelmére, szolgálhatnak még a következő magyarázatok:

Tzelja Ertekezésemnek elsőben is, a Magyar Nyelvnek régiségét, tiszta eredetét, s ezen tekintetben minden más napkeleti nyelvektől való függetlenségét megmutatni, vagy is azt, hogy ez a Nyelv a kezdetbeli Magyar Nemzetség között fejlődött ki, és ehhez képest ennek Grammatikai alkotmányját ne más nyelvekből igyekezzünk, mint azt eddig talám szent eltévedésből tettük, kimagyarázni; hanem magából a Magyar Nyelvből: és így, hogy mind azokat a hasonlatosságokat, mellyeket ebben s más ezzel rokonos napkeleti nyelvekben együtt feltalálhatunk, az utolsókban tsak olyan maradványoknak tarttuk, mellyek arra mutatnak, hogy ezen már most különböző nevű és nyelvű Nemzetek, valaha egy, és szoros atyafiságban együtt élt nemzetségtől, még pedig közös nyelveknek tsetsemő korában származtak el, mellyek külömb külömb földre elszéledvén, ott népekké nevededtek, s nyelveket különböző módon formáltak ki. A melyik tehát ezek közül, nyelvének eredeti együgyü kifejtődzésére vissza tudván menni, azt leginkább megmutathatja, hogy nyelvében azon egyes hangok és betűk, mellyeken a nyelvnek kezdődni kellett, nemtsak most is megvagnak; hanem abban máig is, még pedig ugyan azon eredeti erejekben s jelentésekben, és következőleg, szószármaztató betűkül szolgálnak: kétséghivül annak kellett ezen sokfelé elszármazott népek anyanemzetségének lenni.

Illyen tekintetből kíván ezen Ertekezés kiadója az elő Magyar Nyelv eredetének s természeti tulajdonságainak előadásával, a Magyarok Istene segítségével, próbát tenni; reménylven, hogy valakik munkáját figyelemmel és minden balvéledésektől ment magyar lélekkel megol-

vassák, vele együtt, mind addig a Magyar Nemzetet esmerendik a több vele rokonos napkeleti Nyelvek fő anyanemzetségének lenni; valameddig más valaki, akár a félholt Zsidó, akár az élő Arabs, Persa, Török 's a t. nyelvekben, ennyi eredeti szépséget és tökéletességet, mint a mennyit a Magyarban találunk, nem mutathat. — Azt hiszem, hogy ez által hasznosabb szolgálatot teszek Nemzetemnek, mint ha sok költséggel 's ezer viszontagsággal járó utazások után, régi Eleink hazájának hült helyét Ázsiában feltalálhatnam volna.

Ne hogy pedig előre, pusztá szóval sokat láttassak ígérni; az Ertekezéshöz tartozó Tabellák közül kettőt csak a végre nyomtattattam és küldöztem el az alább megnevezett Urakhoz, (kiket az előfizetés elfogadására megkértem), hogy azoknak meg szemlélése után, a Munka mívoltáról, akárki is könnyen ítéletet hozhasson, 's azoknak megvizsgálásából kiláthassa:

Hogy a feljebb mondottakat a Magyar Nyelvről lehet telyesíteni.

Hogy Nyelvünk, bősavúságára nézve, minden Európai Nyelvet sokkal felyül halad, és hogy ennél fogva, azon híjánosságok, mellyeket benne, különösen a tudományos kifejezésekre nézve találunk, a szószármaztatás tökéletes alkotmánya után könnyen kipótolhatók. *)

Hogy jó Magyar Szókönyvet ilyen előrevaló készülétek nélkül írni lehetetlen, 's az eddig valókát csak szükségben segítő kifoitozásoknak tartthatjuk. **)

Hogy az elhatalmazott nyelvrontásnak 's a ez által lehet gátot vetni, egyszerűs mind pedig az újítástól elidegenítettéket a nyelv törvényei szerént készült és készitendő tudománybeli szükségés új szók elfogadására megnyerni.

*) Egyike a feljebb nerezett rajzolatoknak az olyan négytörzsökű Igék származtatás Tábláját adja elő, mellyek kezdő

és tartó erejüek; minémüek ezen gyökérszóktól. for-, in-, moz-, buz-, kon-; gör-, pen-, ren-, 's a t. fordul, fordít, forog, forgat; gördül, gördít, görög, görget, 's a t. Mutatja azon Tábla, hogy a Forgyökérszónak négy törzsökétől 1527 egyes és öszvetett élő vagyis gyakorlásban lévő szó származik; midőn a Görög nyelvben, Damm Prof. Etymologicum Lexicona szerént, a legtermékenyebb gyökérből is alig lehet háromszáz szót kifatsarni.

**) Ez az egyik oka, hogy a Lexicon Magyar Részenek kiadásával ennyire elkéstem; másik pedig az, hogy nekünk magyar auctoroknak, kik még eddig csak egynehány Hazai Könyváros Urak hasznokra dolgozunk, 's kiknek Fáy Úr-ként, az auctorság, toll száron kívül egyéb ragni valót nem igen ad a szánkba, olyan költséges munka kiadására, a minő egy Lexicon, köz segítség nélkül módunk nintsen; az előrefizettetés útja pedig csak olyan könyv kiadására fordítható, mellynek kinyomtatása sem sok időbe, sem felle sok költségbe nem kerül. Szerentse tehát, hogy mégis egy a Könyváros Urak közül, a mint a Hazai 's Külföldi Tudósításokban olvastuk, addig is, míg vagy én, ha az Isten éltet, vagy más valaki, ilyen előre való készülétek után jó Magyar Szókönyvet adhat ki, ha szinte név nélkül kiadandó öszvefoltozott Lexicon által is, könyörül a Tanuló Ifjúság ebbeli köz fogatkozásán.

Ezen Második Jelentésem kiadása hátráltatván, kéntelen vagyok az előfizetés idejét Július végéig kiterjeszteni; 's e szerént a Munka Augusztusnál elébb el nem készülhet. Könyvesbolibeli ára akkor két ezüst forint lesz.

Az előfizető Urak tisztán leírt Neveiket 's a pénzt méltóztassanak a megkért Titt. Biztos Urak Július végére felküldeni.

A szokott 10-dik Nyomtatvány, minden 9 előfizetésre ráadásul szolgál.

- Az Előfizetés elvételére és felküldésére, úgy annak idejében a' Nyomtatványok kiosztására is az itt megnevezett Titt. Hazafiak alázatosan kéretnek. ü. m.
- Aradon, Tekint. Perecsényi Nagy László Úr, Ts. N. Arad Várm. Szolga Bírája.
- Besztertze Bányán, Leicht Úr, Könyv- és Képművész.
- Budán, Titt. Rösler Christian Úr a' Pesti és Budai Német Ujság Kiadója.
- Török Betsén N. Molnár István Úr.
- Debreczenben, Tiszt. Zákány József Professor Úr, és Ns. Csáthy Györgyné Könyváros Asszony.
- Egerben, Tekint. Ivánszky Antal Professor Úr, és Plank Ferencz Úr, Könyvkötő.
- N. Enyeden, Tekint. Baritz János Orvos Doktor és Professor Úr.
- Eperjesen, Tek. Aszalay Sámuel Úr Fiscalis. Székes Fejérváron, Tek. Inantsi Pap Gábor Úr, Hites Ügyvédő.
- Győrben, Schwaiger András Úr, Könyváros.
- Halason, Tiszt. Pordán János Professor Úr.
- Kalotsán, N. Tiszt. Wagner Tóbiás Úr, ezen Érseki Megyeben Sz. Szék Jegyzője.
- Kassán, Ns. Vajda Pál Úr Könyváros.
- Keszthelyen, Titt. Csoknyai Pál Úr, a' Georgicon Kasznárja.
- Ketskémén, Tiszt. Nagy István Professor Úr.
- Kolosvárott, Ns. Gutmon János Úr, Könyvkötő és Könyváros.
- Komáromban, Tiszt. Tüdős József Professor Úr.
- N. Kőrösön, Tiszt. Mészáros Beniamin Professor Úr.
- Kőszegen, Engel Pál Úr, Könyváros.
- Losontzon, Tiszt. Kovács Beniamin Professor Úr.
- Lőtsén, Tekint. Kritske József Úr, Város Fő Bírója.
- Maros Vásárhelyen, Tiszt. Péterffy Károly Úr, Philosophia Professora.
- Miskoltzon, Ns. Szigethy Mihály Úr, Könyvnyomtató.
- Munkátsón, Tiszt. Balajthy József Úr, Reform. Predikátor.
- Nagy-Váradon, Tekint. Bige Márton Úr Fiscalis, és Tiszt. Szabó József Úr, Professor.
- Nagy-Bányán, Tekint. Stand Pál Úr, Város Fő Bírája.
- S. N. Patakon, Tekint. Péterffy László Professor Úr.
- Pesten, T. Eggenberger József Úr, Könyváros.
- Pétsett, N. Tiszt. Farkas József Úr, Theol. Doct. és Szent Szék Jegyzője.
- Posonban, T. Schwaiger András, és Landes József Urak, Könyvárosok.
- Rosnyón, Tiszt. Mispál Gergely Professor Úr.
- Sopronban, Tiszt. Szabó József Professor Úr.
- Szombathelyen, Ns. Zsoldos István Úr Könyváros.
- Szathmár-Németiben, Tiszt. György József Úr, Reform. Predikátor.
- Nagy-Szébenben, Erdélyben, Titt. Hochmeister Márton, V. Polgármester Úr, Könyvnyomtató és Könyváros.
- Szegeden, Tekint. Bálint Antal Úr Magyar Nyelv és Liter. Professora.
- Szentesen, N. Tiszt. Kiss Bálint Úr, Reform. Predikátor.
- Udvarhelyen, Tiszt. Bodola Sámuel Úr, Theol. Professor.
- Vátzon, Titt. Máthé Elek Úr, Philos. Doct. és Magyar Nyelv és Literat. Professora.
- Veszprémben Tekint. Kotsi Horváth Sámuel Úr, V. Notárius Úr.
- Bétsben Június 15-dikén 1827.
- Márton József Professor.
- Lakása: Landstrasse. Gemeindegasse Nro 66.
- Igazítás. A' 47-dik számú M. Kurirban, hátulso lapon, 2-dik hasábon, 6 dik sorban, én helyett és olvastassék.